

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Évforduló.

— Márczius 20. —

Folyó hó 20-án volt Kossuth Lajos halálának tizennegyedik évfordulója.

Hatvan év távlatából néz ma a magyar Kossuth Lajos s a nemzeti újjászületés nagy idejében való munkásságára. S a nagy távlat ime, nemhogy kisebbitené, csak még nagyobbra növeli a magyar függetlenség prófétájának méreteit. A mi szabadságvágy, jogérzés, nemzeti öntudat élt a mult századok során, az mind egybegyűlemlt a Kossuth Lajos nagy egyéniségében, s annak általa példátlan erővel, fűszeggel és diadalal szólt meg. A mi eszmét ezeréves történelme során a nemzet nagyjai e nemzet javára fölvetettek: az Kossuth Lajos lángelméjében mind összeforrott egy gondolatba, egyetlen hatalmas egységbe, mely magába foglalja az egész magyar multat és az egész magyar jövőndöt. Az egész nemzeti létet átfogó nagy koncepczió: ez a Kossuth Lajos programja. Mások is megragadták nemzetünk életkérdéseit, fejtegettek megoldásokat, érték sikert is egyben-másban, de a nemzet egyetemének minden kérdését magában foglaló elvet, az elmének és léleknek példátlan erejével Kossuth Lajos fogalmazta meg, mutatva egyben az utat is az elvek megvalósítására.

Fennelt benne a magyar függetlenség eszméje pályájának kezdetén: s ő mégis lépcsőről-lépcsőre tört felfelé a magyar szabadság, a magyar nemzeti jogok kivívásá-

ban. A fegyvertelen politikai győzelmeknek ragyogó sora Kossuth Lajos egész pályája, egészen a szabadságharcig: örök tanulság minden politikus számára. Az eszmét az életvalóságtól roppant ür választja el, s nincs íge, a mely egyszerre, minden átmenet nélkül testet ölthetne. A fokozatos fejlődés természeti törvény, mely alól semmi, a mi élő, magát ki nem vonhatja.

Ez a Kossuth Lajos nagy életének legnagyobb tanulsága: nagy lelkének minden gondolatát meg nem, valósíthatta, de testbe öltött annyit, a mennyit valósággá formálni számára idő, körülmény es lehetőség adatott. Eszméiből a többit fentartotta munkás utódoknak — jobb időkre. Az eszmét sértetlenül fentartani s telhetőleg megvalósítani: ez a Kossuth politikája, az igazi függetlenségi politika.

Szemle.

A választói jog reformjára vonatkozó törvényjavaslat munkálatai — a belügyminiszter szavai szerint — már annyira előrehaladtak, hogy a javaslatot a kormány még a tavasz folyamán a képviselőház elé terjesztheti, ha csak az obstrukció nem teszi munkaképtelenné a Házat.

A független balpárt esti lapja írja:

„Mikor lesz már vége az ámitásnak, a sok szélhámoskodásnak? Meddig szórjátok még a port a magyar nemzet szemébe?

Fölfelé meghunyászkodás, — lefelé dőlyf és képmutatás: mintha csak Bizánc korát élnék? Mert mit akartok a jegybankbizottsággal? Jegybank kell nektek, — avagy bankjegy? Van-e még az Isten szabad ege alatt egyetlen egy ember, aki két esztendő áruló dolgai után elhiszi nektek azt, hogy akár csak eszettek ágában is megfordulna az önálló magyar jegybank föllállítása? Mert ki állítsa fel? Talán Wekerle, aki él és hala nagy gazdasági egységeért, tehát a közös vámterületért, a közös jegybankért? Avagy Andrássy, aki könyvet irt a hadsereg közösségéről és gazdasági dualizmusról, s aki meghozná még életének legnagyobb áldozatát is, a napi reggeli kilencz órai felkelést is, ha a jegybank örök időkre közös maradhatna. Vagy talán Apponyi, aki örültségnek mondotta a magyar jegybank föllállítását, ami csakugyan örült beszéd egy negyvennyolczas minisztertől és aki kérdőre vonatván azért, amivel köpönyegfordítása előtt Magyarország népét bolondította, cynikusán azt feleli, hogy ő nem csinál kalendáriumbeli politikát, vagyis nem köti magát 1911-hez, hisz lesz még 1931 a világon! Ki maradt még meg? Kossuth, aki nyíltan bevallotta, hogy negyvennyolczas politikát csak Olaszországban lehet csinálni, de nem Magyarországon, — avagy a többi miniszterek, akik szintén együtt ordítanak a többi farkasokkal?

Undorító már ez az alantas, olcsó, haszontalan játék az országgal. Mit nyújtják mesterségesen ezt a csúf állapotot? Ne bizott-

TÁRCZA.

Zebernik asszonya.

Elbeszélő költemény. Írta: Tolvay Géza.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. — (10. folytatás.)

Az új torna.

Ifju Lorán vitéz, hogy szemléli vala,
 Ő szerelmes urát, kit elvesztett vala,
 Apródjának is ő azt meghagyta vala...
 Ezenben ütközet nagy keményen vala...
 Ráskay.

Nem dalolom ama hosszú
 Éjszakáknak búját, kínját,
 Miken Loránt szép szemei
 Gyötrő fájás könnyét sirták;
 S a cseh herceg szép mátkája:
 Béla király deli lánya,
 Mért nem aludt néhány éjen
 Azt se' szükség elbeszélnem!...
 — Azt se' mondom: hős Ferenozet
 Hű apródja, mint kutatta!...
 Nem volt napja, éjszakája,
 S érte mégis hűbe jára,
 Pedig itt a torna napja.

Oszlott az éj, jött a hajnal,
 S népes lett a bajvívó tér:
 Jobbágy, polgár, férfi, asszony
 Viaskodik ott a helyér.
 Egyik most érkezik épen,
 Mas' estétől ott tanyázik;
 — Nines foga már az éjnek,
 S szür-, subában ép' ki fázik! —
 És forr egyre; haugyabolynak
 Jár, sütrög, fut így a népe!
 Nines itt fáradt, hej pedig sok
 Nagy útát tett, mig beére!

Készen áll a vivópálya,
 Korlát zárja — ezifra ékes,
 S napnyugatról drága sátor
 Támaszkodik pereméhez;
 Négy aranyos pszlop tartja
 Rajtuk ozimer, — a királyi:
 Vörös lapon négy ezüstsín —
 Fehér csikját lehet látni;
 Turul madár áll az ormán
 Vert aranyból; egyéb selyem,
 A mely arany — s ezüst himmel
 Van tarkázva minden helyen;
 És a szélén rojtok csüngnek,
 Lenn a föld meg puha szőnyeg,
 Szőnyeg, amely felett járva
 Nem üt zajt az ember lába...
 Tovább újfent sátrak állnak
 Selyem s bársony a disz rajta,

Szemben velük tolongó nép,
 Hogy aki az égre fellép
 Elbámul a nap is rajta.

Halod? ... Sip, dob, zene zendül,
 S halk moraj fut át a téren
 És a nép nagy sokasága
 A jeladó harsonára
 Két felé vál' renddel, szépen.
 Jön a király! ... Éljen! ... Éljen! ...
 S kendő lobog, leng a kucsmá,
 Sipot, dobót tulkiáltja
 Az ujongó élő utca.

Elöl heroldok robognak,
 Mellükön az országozimer,
 A négy folyó s hármás halom
 Van rajzolva — három szinnel.
 Nemes úrfik jönnek az'tán,
 Sok diszruhás ifju bajnok;
 Majd tizenkét ősz dalia,
 Kik bírálják majd a harezot.
 Udvari tiszt, nemes apród
 Következnek aztán renddel,
 Majd a király és családja
 Főurakkal, vendégekkel.

Sándorfi is ottan léptet
 S mellette megy Loránt herceg,
 Amaz büszkén néz a népre
 Ez kutatva minden helyet;

ságoljanak! Egy üres formula lehet csak a dologból, bankspiránsok reklámja és néhány frázis. Ausztria követeli, amit odaigérték! Pont. Csinálják meg azután hamar a titkos, általános választói jogot, azután menjenek. Már eleget beszéltek, még többet hazudtak. Hadd szóljon végre a nemzet. De az egyetemes, nagy nemzet!"

A „B. H.” hasábjairól iktatjuk ide a következő sorokat:

„Tudjuk és tudhatjuk, hogy minden nemzeti törekvésnek, mielőtt törvényhozási akció tárgyává lesz, egy vesztegárón kell keresztül mennie, a melyet nem a magyar nemzeti érdek szempontjából állítanak ami céljaink útjába... Meg kell gondolnunk (tehát) azt, hogy a főt alkalmazott vesztegárral szemben mit tehetünk, ami a nemzet érdekében való. Azt gondoljuk, hogy olykor a vesztegár örei vagy behunyják a szemüket, vagy elvesztik eberségüket, s akkor egy-egy magyar érdek zavartalanul s épen jut keresztül a sorompón. Már most, ha ez megtörténik... annak legyünk-e kitéve, hogy egy silány házszabály folytán a magyar törvényhozásban ne valósíthassuk meg azt, amit nagy nehezen lehoztunk?!...”

Mikor ezeket olvastam, — írja a „K. F. U.” — Jakab Ödönnek egy verses népmeséje jutott eszembe. Ebben a népmesében azt mondja el Jakab Ödön, hogy az Erdélyt lakó három faj egy-egy tagja miként vélte keresztül vinni a megfeszített Jézus Krisztus testének a keresztfáról való levételét.

A magyar mese szerint azt mondotta:

„Három római katona őrzi az Ur testét. Kettővel elbánnok én egymagamra, A harmadikkal végezzetek ti ketten. Ha így leütjük az öröket, levehetjük a keresztől a szent testet.”

A szász nem osztotta ezt a véleményt:

„Ilyesmit — ugymond — nem kell kockáztatni. Én tehát mást mondok. Van egy aranyam. Ti is adjatok hozzá valamit. Az összegyűlt összeggel aztán megvesztegetem a római katonákat s ezzel czélt érünk.”

És megszólalt a román atyafi is:

„Egyik sem jó a tervek közül. Be kell várni az éj beköszöntét. Akkor a ka-

tonák elalszanak. Én oda megyek s lelopom a keresztfáról a Krisztus testét”...

Ki hitte volna, hogy a sovinszta Rákosi Jenő lesz az, aki a magyar nemzet politikájában a román atyafi okoskodását tartja érvényesítendőnek?...

A mult hét krónikása szellemes versekben mondván el a szavazati jogot kérő hölgyküldöttség történetét, így folytatja:

A mi a nőket illeti, azok Szavazatára én sem szavazok. De csak azért nem, mert e jók, e szépek Finom cipőkkel kar ha sárba lépnek. Politikánál piszkosabb sarat Én nem tudok. S a sár csak sár marad, Gázolja bár csizmás semmirekellő. Vagy csókra méltó bájos félcipellő. Hanem hogy a világ politikáját Ez ideig csak férfiak csinálják: Magyar hazánkban ez már nem igaz. Hát ki elárul elvet: férfi az? Ki míg kormányra nem jut, bátran ordít, S kormányra jutva köpenyt gyáván fordít. Ki nemzetet bután vad harcra hajt, S ha megcsinálta, nem győzi a bajt, Hazugságokkal csak leplezgeti — Hát férfi az, mert borbély kell neki? S kik ősz országunk egyik tartományát Megőrzitek bitangul s későn bánják, S kapkodnak fűhöz-fához tehetetlen, De jóvá tenni bűnük lehetetlen, Azok (s ön ezt ha meg nem érti: vak) Politizálnak s még sem férfiak.

Az önálló jegybank.

Közgazdasági életünk legéletbevágóbb kérdésének: a magyar nemzeti banknak előkészítésére kiküldött parlamenti bizottság megtartotta első érdemleges tanácskozását. Mint-össze csak annyi történt ez alkalommal, hogy az elnökség által előkészített munkarendre vonatkozólag javaslatot terjesztettek elő, de ennek beható tárgyalására nem került sor. Az ügy fontosságára és nagy horderejére való tekintettel abban állapotok meg, hogy a bankbizottság legközelebbi értekezletén kezdik meg fölötte a vitát. A bankbizottság értekezletéből és tanácskozás hangulatából azonban már is megállapítható, hogy a függetlenségi párt a legerősebb fegyverekkel fogja álláspontját védelmezni és a legőszintebben törekszik arra, hogy az önálló nemzeti bank ügyét győzelemre is vigye. Bármilyen nehéz, bármilyen szövevényes és kényes is ez a kérdés, a függetlenségi pártnak a bankbizottságban ülő képviselői meg vannak arról győződve, hogy egyesgyedül az a felfogás a helyes és a nemzet érdekében való, amelyet ők képviselnek. Bizonyosra is veszik, hogy kellően megalapozva, gondosan előkészítve és az adott viszonyokat mérlegelve, sikerülni fog a függetlenségi pártnak a bankkérdést a függetlenségi program szellemében megoldani.

A bizottság megállapodott abban, hogy a közös vagy külön bank kérdésének megvitatására nézve kívül álló tényezők meghallgatását szükségesnek nem tartja, ezt a kérdést a bizottság kizárólag saját kebelében teszi megvitatás tárgyává és dönti el. Miután az 1899. évi XXXVII. törvénycikk elrendeli, hogy amennyiben az Osztrák-Magyar bank szabadalmának meghosszabbítását kívánja, ez iránt a szabadság lejárta előtt

három évvel tartozik határozni, miután ilyen irányu határozat már hozott a bank közgyűlésén, a bizottság fölkeri a kormányt, hogy az osztrák-magyar bankot hívja föl előterjesztéseinek mielőbbi megtételére. A bizottság a maga részéről a közös bankkal folytatandó tárgyalásokat nem tartja hatásköréhez tartozóknak. Ebben az irányban a maga részéről semmiféle intézkedés megtételét szükségesnek nem tartja. Ellenben szükségesnek találja, hogy az önálló magyar jegybank fölállításának módozatai szakértők meghallgatásával minden irányban megállapíttassanak.

Ez okból a bizottság már most elhatározta, hogy a magyar közgazdasági élet több hivatott tényezőjét felhívja, hogy a következő kérdésekre nyilatkozzék:

1. A külön magyar jegybank felállításának esetén az állami bank vagy részvénytársasági bank előnyösebb-e az ország közgazdasági érdekeire?

2. A részvénytársasági bank — a mennyiben ez a forma választatik — milyen alaptőkével jöjjön létre?

3. Az alaptőkének milyen elhelyezése a legkívánatosabb? Különösen a vármegyék, városok, községek, alapítványok, takarékpénztárak és az állam minő arányokban részesítendőek leghelyesebben a részvénytőke jegyzésénél?

A bankbizottság függetlenségi párt tagjainak előértekezletén valamennyi felszólaló az önálló bank létesítésének szükségességét hangsúlyozta.

Nem is lehet ebben a kérdésben ezen párthoz tartozó képviselőnek más álláspont helyezkednie. Egy budapesti napilap kétségbe vonja ezen álláspont és tárgyalás komolyságát. Így ír:

„A bankkérdésben szakasztott úgy fog történni, mint a Bécestől függő egyéb dolgokban. Daczára annak, hogy ez az utolsó fellegvár, a hová az egész vonalon visszakergetett s minden pozícióból kizsírított függetlenségiek bevették magukat, hogy legalább egy programpontjukat kivivják. Ma még az elején vannak s nagy garral hirdetik, hogy de már ebben csakugyan nem engednek. Az önálló nemzeti banknak 1910-re, török-szakad, muszáj meglenni. Nem hiszszük ugyan, de mégsem lehetetlen, hogy ez intranzigensek, ez utolsó mohikánok közt vannak, a kik e pillanatban komolyan gondolják, a mit mondanak. De holt bizonyos, hogy a parlament többsége, beleértve a függetlenségi párt zömét s a függetlenségi minisztereket is, egy pillanatra sem veszi komolyan a játékot. De hagyják játszani a Batthyányiakat és Hollókat a bankkérdéssel, legalább nem alkalmatlankodnak a katonai kérdések körül. A banktárgyalások kulisszáit előretolják, hogy a szinfalak közt csöndben megpaktáljanak a tisztí fizetések dolgában. Majd ha ezzel rendben lesznek s a hazamentés ürügye alatt megint megmentik becses irhájukat, könnyű lesz Wekerlének leszerelni a bankkomédiát. Még a formulát is készen találja a kiegyezés példájából, a mely 1917-re biztosította a külön vámterületet. Nos, a bankmegegyezés 1910-ben biztosítani fogja 1917-re az önálló bankhoz való jogunkat. Szeretnők látni azt a koalíciós elvhóst, a ki a Wekerle zsiróját nem honorálja.”

De ezt a szegyenletes eljárást, nemzetboldonitást annyi szomorú tapasztalat után sem tudjuk elhinni.

Hizelgő szó annak ajkán,
Emez búsan hallgat, nézdel,
S minden kis szögletet átfut —
Útközben tekintetével.

Helyére ért a király — nézd! —
Minden páholy meg van telve, —
(Lorántnak a király mellett
Volt fentartva a díszhelye!)
Helyükön a pályabírák,
A sorompó nyitva, tárva,
A fegyver zörög, dobog a mén
A jeladó harsónára.
És miként két barna felleg:
Két vas lovag úgy ceap össze.
S nemsokára egy van ismét,
Egy maradt csak a köröndbe!
Más lovag jön, az se bírja:
Másnak rudja tör' közepén...
Játék haroz, de még se tréfa:
Sok düll ki a mérkőzésben.

Nézi Loránt és szívének
Nagy fájdalma majd kicsordul,
„Nem ő... nem ő... Ninos itt. Nem él!”
Sohajtoz, ha kapu kordul.
Nézi Loránt fájdalommal
És hogy könnye rejtve légyen:
Odahagyja ékes helyét
Bucsuatlan, észrevétlen...

Nyugdíj-egylet Nagyenyeden.

Amint megírtuk, a Magyarországi Munkások Rökkant- és Nyugdíj-Egylete vasárnap d. u. alakította meg 188-dik fiókpenztárát Enyeden a tagok és számos érdeklődő részvétele mellett.

Jelen voltak a hatóság részéről Sombory Sándor városi kapitány, az egylet részéről Katits Antal igazgató. Kiss Ferenc a nagyenyedi tagcsoport vezetője üdvözölte a megjelenteket, ismertette a gyűlés célját s kérte az egylet támogatását. Ezután Katits Antal közp. igazgató hosszabb beszédben fejtette ki az egylet humánus és nemes intencióit. Beszédében hangsúlyozta, hogy az egylet sem politikai, sem felekezeti kérdést nem tűr kebeleiben, czélja kizárólag elaggott vagy elszerecsentlenül embertársaink s az árvák gyámolítása.

Egyes kérdésekre adott felvilágosításai után többen léptek be s miután a tagok száma megkivánja s a jelenlevők egyhangú óhajára a nagyenyedi 188-ik fiókpenztárát megalakítja s kéri a tisztikar megválasztását.

Egyhangulag megválasztottak: elnökké Bakó Károly építész, alelnök Kiss Ferenc, I. jegyző ifj. Tomai Pál, II. jegyző Bedeleán Dénes, pénztárnok Ungvári András, ellenőrök Hajdu Béla, Gazdag Géza, Talán György és Osváth Ádám, ezenkívül 6 választás és 2 póttag.

Bakó Károly elnök szép beszédben köszönte meg a bizalmat s jelezte, hogy ezen jótékony egyesület munkájában tőle telhetőleg s örömmel vesz részt.

Beszéltek még többen, majd Katits Antal igazgató buzdította a jelenlevőket az egylet támogatására és kérve a hatóság képviselőjének is jóakaratu támogatását. Sombory Sándor rendőrkapitány örömeinek adva kifejezést az egylet megalakulása felett, átérzve annak nemes célját maga is az egylet tagjai közé lépett, szép tanujelét adva humánus gondolkodásának. Ennek hatása alatt Tomai Pál indítványára a fiókpenztár védnökévé választott. Közp. igazgató kezdeményezésére a fiók külön segélyezési alapjára adakoztak még: Sombory Sándor, Bakó Károly, Ungvári András, Mayer János, Kiss Ferenc. Végül elhatározott, hogy a befizetések minden hó 1-ső vasárnapján d. e. 11-12-ig az iparos önképző-körben tartanak meg s akkor új tagok felvételnek. — Az iparos önképző-körnek ez uton is köszönetet mond a választmány a helyiség szives átengedéseért.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Klobucsár Vilmos** táborszernagy, honvédségi főfelügyelő, f. hó 20-dikán a 21-dik honvéd-zászlóalj megszemlélése végett Nagyenyeden időzött.

— **Kinevezés.** Cseh Mariska okl. tanítónőt a miriszlói áll. el. iskolához rendes tanítónőnek nevezte ki a közokt. miniszter.

— **„Mózes”,** Madách Imre szép tragédiáját, melynek a magyar szabadságharczal félreismerhetetlen vonatkozása van s melyet olyan szép sikerrel adott elő a Prot. Nőegylet műkedvelőinek kedves és buzgó társasága, közönségünk körében mind jobban megnyilatkozó óhajásra újból előadják f. hó 28-dikán; de már ekkor sokkal jobban érvényesülő formák közt, rendes színpadon

s jobb akusztikájú teremben: a Nemzeti Vendéglő báltermében. Ezt a nagy szellemi élvezetet ígérő előadást már előre is melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **Az időjárás** még mindig nagyon hűvös s éjjelenként fagyok vannak.

— **Halálozás.** Özv. Cillich Károlyné 97 éves korában f. hó 19-én elhunyt. Tegnap délután temették.

— **Az angol bank** leszállította ugyan a kamtlábat, de a német pénzpiac, melynek a miénkire közelebbi hatása van, még mindig zárkózott és bizalmatlan.

— **Tornász-est** volt tegnap a Bethlen-kollégium tornatermében. Délután 5 órakor a tanítóképző intézet tornaköre szépen sikerült versenyt rendezett, melyen a megjelent nagy közönség elismeréssel arózott a lelkes ifjuságnak s vezetőjének. A versenyt az esti órákban ugyanott láncz követte.

— **A czéllövő társaság** alakuló gyűlése nem ma 21-én, hanem jövő vasárnap, 29-én lesz megtartva.

— **A Kossuth Lajos asztaltársaság** ma este tartja műsoros estélyét, melyet olvasóink figyelmébe és pártolásába ajánlunk.

— **Iskola építés.** Nagylakon 17,900 kor. és Krakkón 10,917 kor. előirányzott költséggel állami elemi iskola épül.

— **A Prot. Nőegylet** ma délután 4 órakor tartja rendes évi közgyűlését a városház nagytermében.

— **Magyarlapadon** műsoros előadással egybekötött táncmulatság lesz f. hó 24-én, melyre — a mint halljuk — kilátásba helyezték megjelenésüket vármegyénk fő- és alispánja.

— **Özv. dr. Ötves Geróné,** budapesti zenekonservatoriumi tanárnő, f. év május 1-én szülővárosában Nagyenyeden magán zongoraiskolát nyit. 54 1-8

— **Adományok.** Ujabban a „Daloskör” czéljára felülfizetett: Földes Géza, Rognéan Miklós és X. Y. 2—2 koronát. Ezzel a felülfizetések összege 113 korona. Kárpáti Sándor.

— **A gazdák nem ülnek fel.** Az irigy konkurrenzia úgy látszik semmitől sem riad vissza, csakhogy elhitesse a gazdákkal, mintha a nem impregnált répamag ép oly jó és kimagasló értékű volna, mint a Mauthner Ödön udvari magkereskedő által kizárólagosan forgalmazott impregnált répamag. Természetesen ez hiábavaló erőlködés, hiszen azon gazdákat, kik már impregnált répamagot vetettek, se fel nem ültetik, se attól többé el nem tántorítják: lévén egyedül hivatottak arra, hogy véleményét formáljanak. És mert e vélemények rendkívül kedvezőek, a konkurrenzia elég vak és vakmerő, hogy magát tolja fel bírónak, mintha bizony a delikvens ítélkezhetne a bíró fölött! Valóban a legfőbb ideje, hogy a konkurrenzia ily féktelen elfajulása ellen a földművelési miniszter a legsürgősebben gondoskodjék a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalkotásával. 53 1-1

— **Az adóreform és a köztisztviselők.** Az állami tisztviselők orsz. egyesülete már régebben egy bizottságot küldött ki annak megállapítása végett, hogy az új adójavaslatok a tisztviselőkre nem sérelmesek-e. Ujabban pedig a budapesti köztisztviselői pénzügyintézetek kebelében indult meg ez irányban mozgalom. A különböző egyesületek megbízottai tegnap közös értekezletet tartottak az I. magyar ált. tisztviselőegylet Albrecht-uti palotájában Benedek

Sándornak a közig. bíróság ítélobírájának elnöklete alatt, aki a „Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója” című munkájában már rá mutatott arra, hogy a köztisztviselők hitelviszonyait adókedvezmények nélkül rendezni nem lehet. A közös értekezleten kint, hogy a tisztviselők az adóreformmal általában meg vannak elégedve s csakis a jövedelmi adófokozatok enyhítése, a családi házak adójának leszállítása s a tisztviselői pénzügyintézetek adómentességére iránt tettek indítványok. E tárgyban a kormányhoz emlékiratot fognak beterjeszteni, melynek elkészítésére bizottságot küldtek ki. A mozgalomba bevonják az összes tisztviselői egyleteket és pénzügyintézeteket.

— **Ártatlan-e vagy bűnös?** A „Marosujvár”-ban olvassuk: Ezelőtt 5 évvel nagy izgalmat keltett Marosujvart egy itten Szegény Gyuri néven ismert öreg ember meggyilkolása. A gyilkosság gyanúja Roska Veszelen itteni bányamunkásra esett, kit a gyulafahérvári törvényszék esküdt bírósága a gyilkosság elkövetésének büntetéseben felelőségének terhelő vallomása alapján bűnösnek is találta s a marasztaló verdikt alapján a törvényszék 5 évi fegyház büntetésre ítélte. Nevezett akkor folyton ártatlanságát hangoztatta, de nem tudta bebizonyítani. Büntetését a nagyenyedi orsz. fegyintézetben töltötte le s e hó 14-én szabadult ki a fegyházból. Most is az ártatlanságát hangoztatja s úgy nyilatkozik, hogy nem nyugszik addig, míg az igazi tettest ki nem puhatólja s az igazságszolgáltatásnak át nem adja s magának teljes elégtételt nem szerez.

— **Magyar Nemzet** a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap. Cikkeit írják: Ugron Gábor, Ábrányi Emil, Dr. Halász Lajos országgyűlési képviselő. Szerkeszti: Lándor Tivadar. Előfizetési ár: Egy évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy óra 1 kor. 40 fillér. Egyes szám ára 2 krajczár. Megrendelhető: Budapest, VII, Miksa-utca 8. minden postahivatalnál és lapelárusítónál.

— **Minden gyermekszobában** hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitünő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió”, mely egyike a legjobb tápszereknek. Kapható a gyógyszerárakban.

A lesoványodást

meggátolja, a testet, a gyermek húsát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére, és az Ön gyermekét is megerősíti, mint ahogy sok ezer gyermek fejlődését elősegítette. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adassék neki

SCOTT-féle EMULSIÓ

Minden úvegben egyenlő finom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT-féle Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti úveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

— **Az Első Alföldi Cognacgyár** részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának (V., Mérieg-utca 11. szám) heti üzleti jelentése

Mai zárlatok Budapestben:

	Nagyban.	Kicsinyben.
Finomított szesz adózva	168.—	173.—
Finomított szesz adózatlan	69.—	74.—
Élesztőszesz adózva	—.—	—.—
Élesztőszesz adózatlan	—.—	—.—
Nyers szesz adózva	166.—	169.—
Nyers szesz adózatlan	67.—	70.—
Denaturált szesz ingyen hor- Adóval és fuvar megterítéssel	58.—	60.—

Közgazdaság.

Figyelmeztetés.

A gyümölcsfákra káros hernyók fészkei és tojásai összegyűjtése és elpusztításának végső határidejéről a földművelésügyi miniszter az 1894. évi XII. t. cz. 50. §-ban foglaltak alapján minden év márczius hónap végét tüzte ki és felhívta a hatóságokat, hogy az irtást nem teljesítő gazdákkal szemben a törvény szigorát alkalmazzák.

Minthogy a kártekonny hernyók némely fajtája teli fészkekből már a legelső melegebb időben szetmászik, saját érdekükben tesznek, akik a hernyófészkek szedését és elégetését mielőbb elvégzik.

A gyűrűspille tojásai azonban nem könnyen találhatók meg, miért is annak hernyói csak kikelésük után pusztíthatók el teljesen, a mikor a már kilevelezett fák csoportban rágnak vagy pihennek.

Szükséges tehát, hogy a gazda gyümölcs-

fáit később is figyelje és a netalán mutató károsítókat elpusztítsa.

Egyidejűleg kiadta a hasznos állatok és madarak védelmére vonatkozó rendeleteit. Saját érdekében tesz a gazdaközönység és az emberiség, ha a természetnek e hasznos munkáit védelmébe veszi, annyival is inkább, mert a hasznos állatok és madarak pusztítását a törvény szigorúan bünteti.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

KÖHÖGÉS

Aki

szereti egészségét, az igyekszik a köhögést megszüntetni. 5245 közjegyzőileg hitelesített bizonylat igazolja a

**KAISER-FÉLE
MELL-KARAMELLA**

jóságát. (3 fenyővel.)

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, gégekatarus, elnyálkásodás, görcs és hörghurut ellen.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 80 fill.

Kapható:

Schieszl Károly gyógyszerésznel

223

17-22

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

Szabadalmaztatott
KULCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

40 3-50

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

Pontosság! Saját érdekében hirdessen kizárólag! LEOPOLD GYULA. Hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napig. Hirdetési díj: 1000 fillér.

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb

sósorszesz az

ERŐ SÓSORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a

„KOSMOS” vegyszert és koz-

metikai laboratórium.

GYÖR, BAROSS-UT.

Csmege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttek,
iszak, szörpök, gombák, bors- és fűszerek,
konzervek, nemese borvicákai,
— legkiválóbb minőségben szállít —
előkelőbb fűszerek kivételével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Borsod-Abaúj). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT

(hasmenés), gyomorgörcs legjobbját
szere a BARTA-féle fekete áfonya-
gyógybőr, kapható gyógyszerészek-
nél, 5 drógt 3 k-ért bérmentve szállít
előkelőbb fűszerek kivételével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Borsod-Abaúj). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 220 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárakban.

Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI fényképezési és festészeti műtermében

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészies

kiáltásban fényképnagyítások, aquarell-

és olajfestmények. Másolások selyemre,

bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tű stb.,

apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sár-

kövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK

allegelőkeletesebb
emésztőpor

Doboz 2 kor.

Postai számlákra: **FEHER GALAMB** GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93

Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriákban.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fér-

get a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vér-

és levéltetűt és egyéb kert- és veteményben kártékony állat-

kat és azokat pusztít el azonnal megöl.

Legmegbízhatóbb védőszer annyira és ártalmatlan.

Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk

a kártékony eredményt.

Vasárnapoktól Magyarországon részletei:

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY

szerecséje páratlan!

Vásároljunk osztály-

sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

forrási sorsjegyiroda r.-t.-nál

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

3 nap alatt biztosan hat.

Tégelye K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógytára

Budapest, Gyár-utca 17.

„Toilet-tétkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - **MIGRAIN** - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárakban és drogeriákban kapható.

Főrak- **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszer- Rákóczi-
tár részleg KISPEST, utca 1.

Ingyen postai szállítással 8 doboz rendelendő.

PÁRIS Szálló

Szálloda: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

100 szoba 920 K-ól feljebb, kizárólagos-
ul és villanyvilágítással együtt. Fürdő,
szépségkavás, étterem. Villamos vasúti
megállóhely az összes pályaudvarok és
hatók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapestben? Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha!

Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

homopátiail rendelő-intézet

idült betegségekben szenvedők számára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrmekárui elsőrangúak és az egész

világban el vannak terjedve.

Első és legnagyobb
molykár ellen védő részv.-tára.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kötségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcébort, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága** (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerült, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkát soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindentelével kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hiru orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és **ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőzésére.** — Ez a világhírű szépség szer a **Földes-féle Margit-Crème**, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bört, eltünteti a **széplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát, miteszert, arc- és kéz-vörösséget.** Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crème teljesen **ártalmatlan**.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és krém szíjben) 1 kor. 20 fillér. — Ezen szerek mind egyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerterében, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címzeve írni: **Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.**

Főraktár Nagyenyeden:
Novák István gyógyszerésznél.

Szőlőjtványok: hiányok pótlására 2 éves dűs gyökérrel, zöldojtvással készítve, ezre 100 frt. — Telepítésre gyökeres zöldojtvány ezre 80 frt. Telepítésre sima zöldojtvány ezre 45 forint.

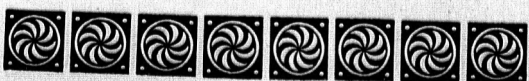
Fásojtványok: gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 forint.

Szépséghibával, **eredési biztosítással** ezre 45 frt. Mind Ripária-portálistra ojtva a következő fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlaukamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Banáti Rizling. **Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. **Csemegefajok:** fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Ripária-portális I. oszt. 8 frt, sima Ripária-portális II. oszt. 3 frt, gyökeres Ripária-portális I. oszt. 16 frt, gyökeres Ripária-portális II. oszt. 10 frt, gyökeres 2 éves gyökerű 18 frt. **Hazai nemes vesszők** sima 4 frt a fenti fajokból. Ojtványaimért teljes felelősséget vállalok, s ha a vevő azzal nem volna megegyezve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. **Hegyi bor** fehér 50 kor., siller 50 kor., vörös 60 korona.

Székely I. József

Gyöngyös (Hevesmegye)
Szent Urbán templom.

45 3-4

FISCHER és TÁRSAI

faiskolák és szőlőoltvány telepek

391 24-104

Nagyenyed

nemcsak kifogástalan

facsemetéket

hanem legjobb minőségű fajtiszta

szőlőoltványokat

is szállítanak.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Talajvegyelemzéseket ingyen eszközölnék.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

189 25-26

Nagyenyeden kapható: **U. Kovács József** Bethlen Gábor gyógyszertárában.
Novák István Arany csillag gyógyszertárában.

NAGYENYED VÁROS KÖZÖNSÉGE

150 32-52

GŐZ, KÁD ÉS KŐ (MEDENCZE) FÜRDŐJE

Gőzfürdő.

Fürdőidő:

Férfiaknak: szerda, csütörtök, szombat és vasárnap reggel 6 órától délután 2 óráig.

Nőknek: kedden és pénteken reggel 6 órától esti 6 óráig.

Árak:

Felnőtteknek . . . 1.20 kor.
Tanulóknak . . . 1.— kor.
Szülővel fürdő 12 éven aluli gyermekek után fejenként 50 fillér fizetendő.

Kádfürdő.

Fürdőidő:

Az év mindenik szakában, a hét minden napján (hétfő kivételével) nők és férfiak reggeli 6 órától esti 6 óráig fürödhetnek.

Árak:

Az	1	2	3	4	5	6
számu kádakban						
Felnőtteknek	1.20 k.	1.40 k.	2.—			
Tanulóknak	1.— k.	K.	K.			
Szülőjükkal együtt fürdő gyermekeknek	à 50 f.					

*) Ezen díjért a szállón kívül még három (12 évesnél kisebb) gyermek is fürödhetik.

Kő (medencze) fürdő

Fürdőidő:

Férfiaknak: szerda, szombat, vasárnap reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön délután 2 órától esti 6 óráig.

Nőknek: Kedd s péntek reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön reggel 6 órától délután 2 óráig.

Árak:

Mindenkinek, mindennap 25 fillér.

Modern és kényelmes berendezésű gőzkamra; tükör- és hűtő-medenczék; fényes berendezésű pihenő; masszázs, tyukszemvágó és fodrász; emelt és sülyesztett porcellán-kádak; hideg és meleg, felső- és alsóvezetésű útó- és permetező-zuhanyok. A fürdő a város központján minden időjárás mellett gyalog is könnyen megközelíthető.

Gőz- vagy kádfürdőre előre megváltott 30 drb jegy ára 36 kor. helyett, 30 kor.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyesengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzcséplők, motorok, szivattyúk és szivattyúkat, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélféjű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kívánság szerint átalakítok.

Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálok Becses pártfogást kér

24—104

kiváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

6762.—1908.

közig.

Hirdetmény.

Nagyenyed város közönsége tulajdonát képező, a felenyedi és muzsinai határon fekvő ugynevezett „Papir”, „Martalatti” és „Szitás” egyenkint 3—3 kövü **lisztelő malmai** 1908. évi június hó 30-ik napjának éjjeli 12 órájától kezdve három egymásután következő évre **1908. évi márczius hó 24-én d. e. 10 órakor** a városház közgyűlési termében nyilvános szó és írásbeli árverésen bérbe fognak adatni.

Kikiáltási ár:

1. A Papir malomra évi 1841 kor.
2. A Martalatti malomra évi 810 kor.
3. A Szitás malomra évi 400 kor.

Árverezni kívánók kötelesek a mindenik malomért külön megállapított kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül az árveréskor letenni.

Miről érdeklődők azzal értesítettek, hogy a részletes feltételek a városi kiadóhivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Városi tanácstól.

Nagyenyed, 1908. évi márczius hó 12.

50 2—2

Dr. Varró,
polgármester.

<p>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.</p> <p>Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Allandó betétet 5% kamattal mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hetköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.</p>	

<p>Üzletfelosztás miatt</p>	
<p>Iparhatóságilag engedélyezett</p>	
<h1>végeladás.</h1>	
<p>A n. é. közönség tudomására hozom, hogy a Várépület 8. szám alatti női és férfi divat, vászon s fehérnemű üzletben az üzlet teljes felosztása miatt iparhatóságilag engedélyezett</p>	
<h1>végeladást</h1>	
<p>rendezek, mely alkalmából az egész árraktáramat gyári áron alul 25%-al olcsóbban fogom kiárusítani.</p> <p>Az idő rövidsége folytán saját érdekében mindenkinek ajánlom a gyors látogatást, míg raktáram nincs kiválogatva.</p>	
<p>Ély tisztelettel Weinberger Miksa, vászon, fehérnemű és divatruháza, Főter, Várépület 8.</p>	
<p>Iparhatóságilag engedélyezett végeladás</p>	

Kitünő minőségű és legnagyobb szilárdságu

Portland- és Román-Cement

nagyban és kicsinyben olcsó áron kapható:

Klemm Pálnál Nagyenyed Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.